

EGIL OLLI puhe 3.4.2012 Sajos pohjoissaame

Dearvvuođat Sámedikki válgabaji 2012–2015 rahpamii ja Sámi kulturguovddáža Sajosa vihahanávvudoaluide cuoŋománu 3. b. 2012 Anáris

Sámediggepresideantta ja Sámi parlamentáralaš ráđi presideanta Egil Olli

Suoma dásseválldi presideanta, Sámedikki ságajođiheaddji, Sámedikki áirasat, eará guossit !

Mun háliidan Sámedikki ja Sámi parlamentáralaš ráđi ovddasteaddjin gítit go lehpet bovdn mu searvat Sámedikki válgabaji 2012–2015 rahpamii ja sámi kulturguovddáža vihahanávvudoaluide. Munnje ja mu eamidi lea gudnin beassat leat guossin dáppe dán illubeaivvi.

Moanat jagiid dás ovdal lei historjjálaš dáhpašus sámiide Suomas go vuosttas sámediggi rahppojuvvui. Sámediggi lea ge jagi 1996 álggus iežas lágain vuodduuvvon sámiid álbmotválljen orgánan. Dan ovdal, jagiin 1973 – 1995, doaimmai Sámi Parlameanta. Sámediggi lea sámiid alimus politihkalaš orgána ja ovdanbuktá sápmelaččaid virggálaš oainnu sin guoskevaš áššiin. Álbmotválljen orgána bokte láhččojuvvo vejolašvuhta buorebut gulahallat eiseválddiiguin, ja maid dai vejolašvuhta nannoseappot váikkuhit sámiid áššiid ja rivttiid. Norgga beale Sámedikki bealis sávan lihku ođđa ja ođđasis válljejuvvon áirasidda daid dehálaš doaimmaide maiguin dii galgabehtet bargat boahhte áigodagas. Dál álggahuvvo bargu mas leat sihke vejolašvuodát ja hástalusat.

Mis sámiin leat ollu oktasaš hástalusat, ja danin dárbašuvvo ge ovttasbargu maid dai rastá rájaid. Sámiin leamaš juo guhkit áigge ovttasbargu sierranas rájiid rastá ášahusaid ja organisašuvnnaid bokte. Boarráseamos dain lea Sámiráđđi mii ášahuvvui juo jagi 1956:s. Ođđaseamos ovttasbargoásahus lea fas Sámi parlamentáralaš ráđđi, mii ášahuvvui jagi 2000:s, ja mii lea sámedikkiid parlamentáralaš ovttasbargoorgána mas maid dai sámit Ruoššas leat bistevaš oasálastit. Sámi parlamentáralaš ráđi bargui gullet áššit mat gusket sámiide riikkarájiid rastá. Go dál Sámediggi lávke ođđa áigodahkii, de leat mus vuordámušat ja doaivva ahte dii lehpet gergosat fuolahit ja vuoruhit min ovttasbarggu Sámi parlamentáralaš ráđis.

Mun ja mu eamit illudetne sákka go besse oasálastit din ođđa sámi kulturgoavddáža vihahanávvudoaluide. Ii leat váttis leat ovttaoavvilis daiguin geat dadjet ahte dát lea hirpmástuhtti čáppa dálle. Arkiteavttat ja earát geat leamašan fárus dálle hábmemis, leat duodaid dahkan buori barggu. Sámit Suomas leat dál ožžon erenoamáš čáppa dálle. Dál lea din duohkin deavdit dán dálle sisdoalu.

Dáid sániiguin sávan Sámedikki áirasidda lihku boahhte áigodaga bargguiguin ja sávan didjiide buohkaide lihku dáinna ođđa kulturgoavddážin. Giitu !